

ΦΥΛΛΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

Κατανόηση Προφορικού Λόγου

Παρακολουθούμε ένα απόσπασμα από τη συζήτηση στην Επιτροπή Κοινωνικών Υποθέσεων της Βουλής. Κρατάμε σημειώσεις προσπαθώντας να καταλάβουμε:

Ποιο είναι το θέμα της συζήτησης;

Ποια είναι τα «νοσήματα φθοράς» στα οποία αναφέρεται ο ομιλητής;

Ποιοι παράγοντες συμβάλλουν στην πρόληψη των νοσημάτων αυτών;

α. _____

β. _____

γ. _____

δ. _____

ε. _____

Ποια από τα προϊόντα που παράγει η Ελλάδα της εξασφαλίζουν υπεροχή στο θέμα της διατροφής, συγκριτικά με άλλες χώρες;

α. _____

β. _____

γ. _____

δ. _____

Συζητούμε και σημειώνουμε τι μπορεί να σημαίνει ο όρος «πρωτογενής παραγωγή» _____

Κατανόηση γραπτού λόγου

Διαβάζουμε τα κείμενα. Στη συνέχεια, προσπαθούμε σε ομάδες να απαντήσουμε στις ερωτήσεις που ακολουθούν.

Κείμενο 1.

Με «βούλα» Unesco η μεσογειακή διαίτα

Στον επίσημο κατάλογο όπου καταγράφεται η Αύλη Πολιτιστική Κληρονομιά της Ανθρωπότητας κατά την UNESCO εντάχθηκε χθες η μεσογειακή διαίτα, ύστερα από κοινή πρόταση που είχαν καταθέσει η Ελλάδα, η Ισπανία, η Ιταλία και το Μαρόκο

Στον επίσημο κατάλογο όπου καταγράφεται η Αύλη Πολιτιστική Κληρονομιά της Ανθρωπότητας κατά την UNESCO εντάχθηκε χθες η μεσογειακή διαίτα, ύστερα από κοινή πρόταση που είχαν καταθέσει η Ελλάδα, η Ισπανία, η Ιταλία και το Μαρόκο.

Ο φάκελος της υποψηφιότητας επικεντρωνόταν σε τέσσερις τοπικές κοινότητες ως παραδείγματα διατροφικής κουλτούρας: στην Κορώνη της Μεσσηνίας, στην ισπανική Σόρια, στο ιταλικό Τσιλέντο και στο μαροκινό Σεφσάουεν.

Ηταν μια προσπάθεια που ξεκίνησε το 2007 και είχε ως στόχο την προβολή της μεσογειακής διατροφής από την πλευρά του πολιτιστικού φορτίου που μεταφέρει.

Ο φάκελος υπογράμμιζε, μεταξύ άλλων, ότι η μεσογειακή διατροφή φέρνει τους ανθρώπους κοντά μέσω της συγκέντρωσης γύρω από το τραπέζι, συμβάλλει στην αιεφόρο διαχείριση της υπαίθρου, στην καλή σωματική και ψυχική υγεία, βρίσκεται στο κέντρο σημαντικών κοινωνικών εκδηλώσεων και αποτελεί στοιχείο διαπολιτισμικής και διαγενεακής ανταλλαγής.

Εκτός από τη μεσογειακή διατροφή, στη λίστα του 2010 περιλαμβάνονται άλλες 45 εκδηλώσεις πολιτισμού από όλο τον κόσμο. Με τον όρο «αύλη πολιτιστική κληρονομιά» η UNESCO εννοεί ζωντανές εκφράσεις και παραδόσεις ομάδων και κοινοτήτων σε όλο τον κόσμο, οι οποίες κληροδοτούνται από τους προγόνους και μεταδίδονται στους απογόνους.

«Ε» 18/11/2010

Διατροφή και Υγεία. 2. Μεσογειακή Διατροφή

Πού θα μπορούσαμε να συναντήσουμε ένα τέτοιο κείμενο;

Ποιος είναι ο στόχος του συντάκτη του;

Ο συντάκτης του κειμένου πέτυχε το στόχο του; Σημειώστε γιατί ναι ή γιατί όχι.

Στο κείμενο επαναλαμβάνεται συνεχώς η φράση «μεσογειακή διατροφή». Καταγράφουμε τα βασικά χαρακτηριστικά της. Για να αποφύγουμε τα λάθη, συμβουλευόμαστε το κείμενο 3 της σελ. 61 του σχολικού μας βιβλίου.

United Nations
Educational, Scientific and
Cultural Organization

Τι εννοεί η Unesco με τον όρο Άυλη Πολιτιστική Κληρονομιά; _____

Διατροφή και Υγεία. 2. Μεσογειακή Διατροφή

Σημειώνουμε τους λόγους για τους οποίους η μεσογειακή διατροφή εντάχθηκε στον επίσημο κατάλογο της Unesco για την Άυλη Πολιτιστική Κληρονομιά της Ανθρωπότητας, ολοκληρώνοντας τις ρηματικές φράσεις των προτάσεων:

✓ Η μεσογειακή διατροφή φέρνει _____

✓ Η μεσογειακή διατροφή συμβάλλει _____

✓ Η μεσογειακή διατροφή βρίσκεται _____

✓ Η μεσογειακή διατροφή αποτελεί _____

Σημειώνουμε τα επίθετα του κειμένου. Ποια από αυτά δεν γνωρίζουμε τι σημαίνουν; Τα καταγράφουμε και προσπαθούμε να μαντέψουμε τη σημασία τους.

Επίθετα: _____

Επίθετα δύσκολα στην κατανόησή τους	Μάντεμα σημασίας

Κείμενο 2.

Η μεγάλη πράσινη πήλινη σόμπα φλοκάριζε με δύναμη σαν μπήκαν στην τραπεζαρία. Μοσχοβολούσε η κάμαρα πεύκο και πρινάρι. Το τραπέζι ήταν στρωμένο φαρδύ-πλατύ σ' όλο το μήκος της κάμαρας και το κάτασπρο λινό τραπεζομάντηλο δε φαίνονταν απ' τους πολλούς μεζέδες. Το καρυδένιο μπουφεδάκι, που σαν λεπτοκόκαλη γυναίκα δεν έδειχνε τον όγκο του, ήταν φορτωμένο με τ' αγιοβασιλιάτικα τα φρούτα: μήλα, αχλάδια, ρόδια, πορτοκάλια, καρύδια, φουντούκια, μύγδαλα, κάστανα, φιστίκια, σταφίδες, σύκα, χαρούπια και γλυκοσουτζουκο από χυμό σταφυλιών. Σωστό κέρας της Αμαλθείας.

Με κατάνυξη κάθισαν όλοι γύρω στο τραπέζι και άρχισαν να δένουν στο λαιμό τους τις πετσέτες τους. Το φαγητό άρχισε αργά, ιεροτελεστικά και βαθυστόχαστα, με τις στερεότυπες ευχές και τα «γεια στα χέρια σου, Λωξάντρα μου». Την Καμίλλη την είχε καθίσει δίπλα της η Λωξάντρα για να τη νιάζεται. Μπροστά της είχε βάλει μπόλικο μαύρο χαβιάρι, από κείνο που τους είχε φέρει ο καπετάν Γκίκας, τότες που ναυλώθηκε του Θεόδωρου βαπόρι για την Οδησό. Η Λωξάντρα έτρωγε και ο νους της ήταν στην Καμίλλη. Με την άκρη του ματιού παρακολουθούσε να δει αν τρώει η νύφη της. Πού και πού κοίταζε και στην άκρη του τραπεζιού το Ντίμη και έκανε νοήματα στην Ελεγκάκη να τον ταΐζει. «Δεν τρώει η αδικιωρισμένη, και το παιδί της δεν ταΐζει», συλλογιζόταν η Λωξάντρα.

Εκείνη τη στιγμή μπήκε ο Ταρνανάς βαστώντας όσο μπορούσε πιο αφηλά τη μεγάλη πιατέλα με τη γαλοπούλα. Ακούστηκε μουγκρητό. Ήταν η Λουγγρού που προσπαθούσε να ξεκουμπώσει τη ζώνη της. Έγινε σιωπή. Στο τραπέζι είχε μπει το καινούργιο σερβίτσιο που έφερε ο Θεόδωρος απ' την Αγγλία, χοντρή πορσελάνη και απάνω ζωγραφισμένα δάση, λιβάδια, σπιτάκια εξοχικά, βουνοπλαγιές και πύργοι παραμυθένιοι. Κόπηκε η γαλοπούλα και μοιράστηκε. Ο καθένας συγκεντρώθηκε στο πιάτο του. Ο Ταρνανάς ξετάπωσε ένα μπουκάλι γαλλικό κρασί και άρχισε να γεμίζει τα ποτήρια. Ο Κοτκοτίνος σηκώθηκε απάνω να κάνει πρόποση. Η Λουγγρού ξεκούμπωσε και το γιακά της. Το ρολόι του τοίχου χτύπησε τέσσερις. Τρεις ώρες καθόνταν στο τραπέζι. Και βέβαια τρεις ώρες, ποιο ήταν το βιαστικό της; Όλοι εκεί θα μνήσκαν. Δόξα τω Θεώ στρώματα δεν είχε το σπίτι; Για παπλώματα; Και εξακολουθούσε το φαγοπότι ως το τέλος. Και όταν πια τελείωσαν, πήρε η Λωξάντρα μια βούκα ψωμί, το έκοψε με το χέρι της στα τρία, και τίναξε τα κομμάτια πάνω στο τραπέζι. – Αβράμ, Ισάκ και Ιακώβ, είπε, καλά τρία. Και ύστερα ήρθε της-της να φιλήσει το χέρι της.

Μαρία Ιορδανίδου, Λωξάντρα (απόσπασμα με αλλαγές)

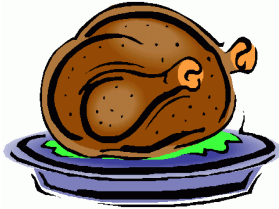
Παρατηρούμε τα γλωσσικά χαρακτηριστικά του κειμένου και αποφασίζουμε σε ποιο κειμενικό είδος ανήκει. Αιτιολογούμε την απάντησή μας, αναφέροντας και το σκοπό για τον οποίο γράφτηκε.

Σκοπός : _____

Διατροφή και Υγεία. 2. Μεσογειακή Διατροφή

Γλωσσικά χαρακτηριστικά: _____

Κειμενικό είδος: _____

«Με κατάνυξη κάθισαν όλοι γύρω στο τραπέζι», αναφέρεται στο κείμενο. Συζητούμε και σημειώνουμε. Για ποια περίπτωση «στρώθηκε» το τραπέζι;

Θα το χαρακτηρίσαμε «μεσογειακό»; Δεν βιαζόμαστε να απαντήσουμε. Παίρνουμε υπόψη και τα συμπεράσματα στα οποία καταλήξαμε, κατά τη μελέτη του κειμένου 1. Γράφουμε την άποψή μας σε μια μικρή παράγραφο.

«Η μεγάλη πράσινη πηλίνη σόμπα φλοκάριζε με δύναμη σαν μπήκαν στην τραπεζαρία»: Εντοπίζουμε τις ονοματικές φράσεις και σημειώνουμε τη λειτουργία τους στην πρόταση. Συμβουλευόμαστε το σχολικό μας βιβλίο σελ. 66.

Ονοματική φράση: _____ Λειτουργία: _____

Ονοματική φράση: _____ Λειτουργία: _____

Ονοματική φράση: _____ Λειτουργία: _____

Χωρίζω τα ουσιαστικά του κειμένου 2 ανάλογα με το γένος τους:

Αρσενικά	Θηλυκά	Ουδέτερα

Παραγωγή Γραπτού Λόγου

Γράφω τις εντυπώσεις μου από ένα γιορτινό οικογενειακό τραπέζι στο σπίτι μας, στο οποίο είχαμε προσκεκλημένους. (επιστολή σε φίλο/η μου).

- ✓ Θα ξεκινήσω την περιγραφή μου από τη διακόσμηση του χώρου.
- ✓ Στη συνέχεια θα προχωρήσω στην περιγραφή των προσώπων που συμμετείχαν.
- ✓ Τέλος, θα δώσω ιδιαίτερη έμφαση στο περιεχόμενο του τραπεζιού, περιγράφοντας όχι μόνο τη διακόσμησή του και τα φαγητά, αλλά και τι εντύπωση μου προκάλεσαν τα τελευταία, όταν τα γεύτηκα.

(Ξαναδιαβάζω με προσοχή το ανάλογο απόσπασμα από τη Λωξάντρα -κείμενο 2- για να βοηθηθώ στη συγγραφή του δικού μου κειμένου. Δεν ξεχνώ ότι γράφω επιστολή.)